

Η έορτή ήν τελεί τὸ Πανεπιστήμιον σήμερον ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς πεντηκονταετηρίδος ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ εἶνε έορτὴ έθνική.

Τὸ έθνικὸν Πανεπιστήμιον ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρώτων καὶ εὐεργετικωτάτων δωρημάτων τῆς ζωοδότιδος ἐλευθερίας, ήτις μετὰ πάροδον αἰώνων καὶ μετ' ἀγῶνας αίματηροῦς κατεσκήνου καὶ αὐθις εἰς τὴν γῆν ταύτην. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν σεπτῶν έρειπίων τοῦ παρελθόντος καὶ τῶν προσφάτων έρειπίων τῆς καταργηθείσης τυραννίδος καὶ βαρβαρότητος χεῖρες εὐσεβεῖς καὶ φιλόστοργοι ἀνήγειραν τὸ ἱδρυμα τοῦτο, φάρον διαχέοντα τὸ ἀνέσπερον φῶς τῆς σοφίας καὶ ποδηγετοῦντα εἰς τὸ στάδιον τῆς προόδου καὶ τῆς εὐημερίας τὸ ἀναγεννηθὲν έθνος.

Ἐδάκρυσεν ὁ ἀγαθὸς βασιλεὺς Ὅθων ὅτε πρὸ πενήκοντα ἐνιαυτῶν έτελοῦντο μετὰ πομπῆς τὰ ἐγκαίνια αὐτοῦ. Καὶ σήμερον θὰ δακρύσωσιν ἐκ συγκινήσεως οἱ ἐπιζῶντες γεραροὶ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ οἱ νεώτεροι οἱ συντελέσαντες διὰ τῆς καρποφόρου αὐτῶν διδασκαλίας εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ μεγάλου έργου καὶ αἱ γενεαὶ τῶν ἐπιστημόνων αἱ γευσθεῖσαι τὰ πρῶτα νάματα τῆς σοφίας ἐν τῷ έθνικῷ αὐτῷ ἱδρύματι, ἀναλογιζόμενοι πάντες πόσον λυσιτελῆς καὶ ζωογόνος ὑπῆρξεν ἡ μέχρι σήμερον ὑπαρξις αὐτοῦ.

Ἡ ἡμετέρα ἐφημερίς ἐκ τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς ἔχουσα καθῆκον νὰ παρακολουθῇ τὰ συμβαίνοντα ἐν τῇ ἡμετέρῃ κοινωσίᾳ δὲν ἠδύνατο νὰ παραβλέψῃ γεγονὸς τόσον ἐπίσημον, προσεπάθησε νὰ συντελέσῃ καὶ αὐτὴ ἐφ' ὅσον ἠδύνατο εἰς τὴν λάμπρυνσιν τῆς έορτῆς διὰ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἐκτάκτου φύλλου.

Ἀναγνωρίζομεν ὅτι τὸ ἔργον ἡμῶν δὲν εἶνε τέλειον· ἡ ἔλλειψις εἰκόνων καὶ φωτογραφιῶν—οὐ ἔνεκα παρελείφθησαν ἐξ ἀνάγκης προσωπογραφίαι τινές, αἵτινες ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσιν ἐν τῷ παρόντι τεύχει—τὸ βραχὺ τοῦ χρόνου διάστημα καὶ αἱ ἀτέλειαι τῶν μέσων τῆς ἐκτυπώσεως παρενέβαλον ἡμῖν προσκόμματα πολλά. Παραδίδομεν ἐν τούτοις τὸ ἔργον μας ὅπως ἔχει θαρραλέως εἰς τὴν δημοσιότητα μετὰ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ γείνη εὐνοϊκῶς δεκτὸν ὡς μνημεῖον τῆς σημερινῆς πανηγύρεως καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν ὅπως ἄλλοι εὐτυχέστεροι ἡμῶν πρόχειρα ἔχοντες τότε τὰ μέσα διὰ τῆς προόδου λαμπρύνωσι διὰ μεγαλοπρεπεστέρων δημοσιευμάτων τὴν μέλλουσαν έορτὴν ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

1837

ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 55 τῆς 6 Μαΐου 1837 φύλλου τοῦ Σωτήρος)

ΕΓΙΝΕ, τέλος πάντων, τὴν 3 Μαΐου καὶ ἡ Ἐγκαθίδρυσις τοῦ ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου Ὅθωνος. Ἡ ἀπὸ πρωίας συρροή τοῦ λαοῦ εἰς τὸ προσδιορισθὲν κατάστημα, ὅπου ἔμελλε νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ τελετὴ ἦτον τρανωτέρα ἀπόδειξις ὅτι τὸ έθνος εθεώρησε τὴν ἡμέραν ταύτην ὡς έθνικήν, ἀποτελοῦσαν ἐποχὴν εἰς τὰ χρονικά τῆς νέας Ἑλλάδος.

Περὶ τὴν 11 ὥραν ὁ Βασιλεὺς ἔφιππος ἔφθασεν εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπου παρευρίσκετο τὸ διπλωματικὸν σῶμα, τὸ Συμβούλιον καὶ οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος καὶ πλῆθος ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων πολιτῶν διαφόρων τάξεων καὶ ἀμέσως ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀττικῆς ἐνδεδυμένος τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν ἀρχισε νὰ ψάλλῃ τὸ *Εὐλογητὸς εἰ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ πανσφόρος τοῦς ἀλλεῖς ἀναδείξας κτλ. κτλ.*

Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς οἱ Σχολάρχαι ἔκκμον τὸν ὄρκον τῆς πίστεως καὶ ἀμέσως ὁ κ. Κωνσταντῖνος Σχινᾶς, Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου ἀνέγνωσε λογιδριὸν σύντομον, ἀρμόδιον εἰς τὴν περίστασιν, περιεκτικὸν ἀξιολόγων ιδεῶν καὶ τὸ ὅποσον, νομίζομεν, ἠθελε κάμει περισσοτέρῳ ἐντύπωσιν εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἂν αἱ φράσεις ἦσαν ὀλιγώτερον σχοινοτενεῖς.

Μετὰ τὸν κ. Σχινᾶν ὁ κ. Βάμβας σχολάρχης ἐκφώνησεν ἄλλον λόγον, εἰς τὸν ὅποσον ἀπέδειξε μετὰ πολλὴν φιλοκαλίαν ὅτι ἡ σύστασις τοῦ Πανεπιστημίου εἶνε τὸ μεγαλειότερον τῶν ἀχρι τοῦδε βασιλικῶν δωρημάτων.

Τὸν κ. Βάμβαν διεδέχθη εἰς τὸ ρητορικὸν βῆμα πρῶτον ὁ κ. Μισαήλ Ἀποστολίδης, δεῦτερον ὁ κ. Ράλλης καὶ τελευταῖον ὁ κ. Λευκίας· καὶ οἱ τρεῖς ὁμίλησαν μετὰ εὐστοχίαν περὶ τοῦ αὐτοῦ σχεδὸν ἀντικειμένου, τὸ ὅποσον πρῶτος διεπραγματεύθη ὁ κ. Βάμβας. Ἦτον εὐχῆς μόνον ἔργον, ἂν οἱ εἰς τοιαύτας ἐπισήμους ἡμέρας ρητορεύοντες ἦσαν συντομώτεροι διὰ νὰ μὴν ἀπαυδίζῃ καὶ ἡ Α. Μ. καὶ τὸ πολυάριθμον ἀκροατήριον.

Μόλις ἔγεινεν ἡ ἀπόλυσις, καὶ ὁ Βασιλεὺς καταβὰς ἀπὸ τὸν θρόνον, ἐπλησίασεν εἰς δύο μέλη τοῦ Πανεπιστημίου, πρὸς τὰ ὅποια ἀπέτεινε μερικὸς λόγους εἰς τὴν καθομιλουμένην ἑλληνικήν, τοὺς ὁποίους διὰ τὴν ἀπόστασιν δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἀκούσωμεν καὶ νὰ διατηρήσωμεν τὴν σειράν. Αἱ μόναι λέξεις αἱ ὅποιαί ἤχησαν εἰς τὰς ἀκοὰς μας εἶνε Ἑλλάς... Πατρίς... Τέχνη... Ἐπιστήμη κτλ. κτλ.

Ὁ περιεστὼς λαὸς ἐδέχθη τὴν Α. Μ. εἰς τὴν εἰσοδὸν καὶ ἐξοδὸν Τῆς ἀπὸ τὸ κατάστημα καὶ εἰς τὰς δημοσίας ὁδοὺς μετὰ τὰς πλέον ἔγκαρδίους εὐφημίας.

Παρέρτηρήθη ὅτι ὁ Βασιλεὺς, ἐν ᾧ διήρκει ἡ τελετὴ, ἐδάκρυσε δὲς ὦ! πόσον εὐγενὲς καὶ βελούτατον πρέπει νὰ εἶνε τὸ αἶσθημα ἐκεῖνο, τὸ ὅποσον εἰς τοιαύτας στιγμάς κινεῖ βασιλικούς ὀφθαλμούς εἰς δάκρυα!... Κλαίουσιν λοιπὸν καὶ οἱ βασιλεῖς!